

*Programa «CiT (Terminologia de ciències i tecnologia)»
Secció de Ciències i Tecnologia*

**Guia d'utilització de les opcions de cerca
del *Diccionari de les ciències ambientals***

BARCELONA
2007

ÍNDEX

1 INSTRUCCIONS PER AL MANEIG DEL DICIONARI.....	3
1.1 L'ARTICLE DEL DICIONARI	3
a) Guia gràfica d'un article	3
b) Tipus d'articles	3
c) Contingut dels articles	4
1.2 LES ENTRADES DEL DICIONARI	5
a) Tipus d'entrades.....	6
b) Forma de les entrades	7
2 FUNCIONALITATS DE CERCA.....	8
2.1 EXPLICACIÓ DELS CAMPS	8
a) Llengua	8
b) Terme	8
c) Dins la definició.....	8
2.2 EXEMPLES DE TIPUS DE CERCA	9
2.2.1 Cerca per entrada	9
2.2.2 Cerca per equivalents	12
2.2.3 Cerca per àrea temàtica	13
2.2.4 Cerca per definició.....	15
2.2.5 Cerca per sinònims i termes relacionats	16

1 INSTRUCCIONS PER AL MANEIG DEL DICCIONARI

Aquestes instruccions tenen la finalitat de facilitar als usuaris la consulta i interpretació del diccionari.

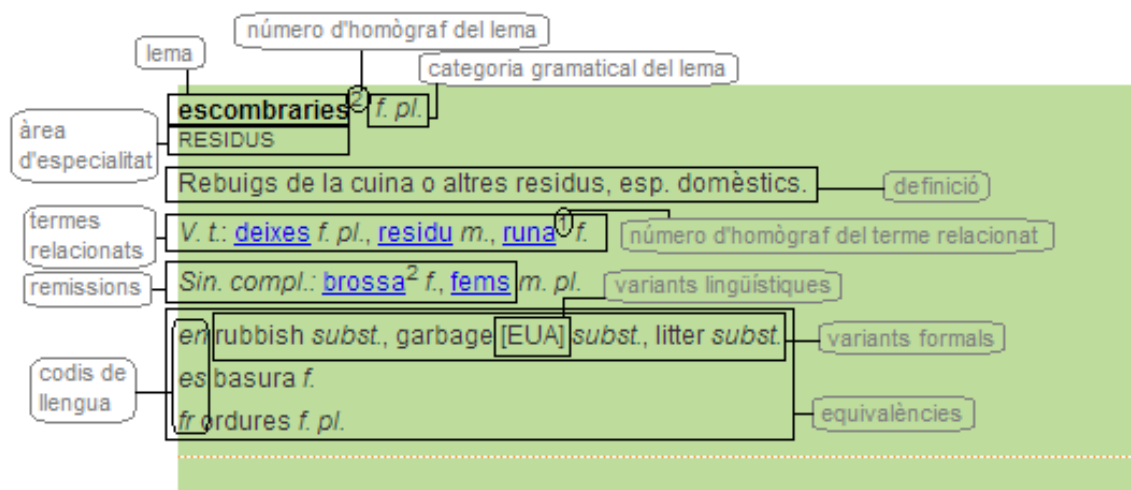
1.1 L'article del diccionari

El DCA està format per articles, els quals contenen tota la informació d'un determinat terme.

ciències ambientals *f. pl.*
 ECOLOGIA
 Ciències que estudien les relacions entre l'espècie humana i el medi biòtic i abiòtic, les seves influències, els problemes que se n'originen i les possibles solucions. Les ciències ambientals recullen coneixements d'altres ciències com ara la biologia, la geologia, la geografia, la química, l'economia, la sociologia i la física, i en crea altres de pròpies.
en environmental sciences *subst. pl.*
es ciencias ambientales *f. pl.*
fr science de l'environnement *f.*

A) GUIA GRÀFICA D'UN ARTICLE

En aquest apartat s'identifiquen, de manera visual, els diversos tipus d'informació que s'ofereixen en els articles del diccionari.

B) TIPUS D'ARTICLES

Al DCA hi ha dos tipus d'articles:

- articles principals**, els qual contenen tota la informació sobre una entrada, i

deflació² *f.*

GEOLOGIA

Acció de transport efectuada pel vent, que arrossega les partícules fines no aglomerades que formen un sòl i les acumula en depressions allunyades.

V. t.: [erosió eòlica](#) *f.*

Sin. compl.: [ablació eòlica](#) *f.*

en deflation *subst.*

es deflación *f.*

fr ablation éolienne *f.*, déflation *f.*

b) **articles secundaris**, els quals contenen la informació següent:

- entrada o lema (de l'article),
- informació flexiva del lema (si n'hi ha),
- número d'homògraf (si n'hi ha),
- categoria gramatical del lema,
- abreviació del lema (si n'hi ha),
- àrea, o àrees, temàtiques, i
- remissió (amb definició sintètica).

ablació eòlica *f.*

GEOLOGIA

Deflació².

Sin. pref.: [deflació](#)² *f.*

en eolian ablation *subst.*

es ablación eólica *f.*

fr ablation éolienne *f.*

Els articles només tindran un lema (en català) i, generalment, una accepció com a definició; tot i això, hi ha articles que tenen diverses accepcions com a definició.

Els articles principals, des d'un punt de vista lexicogràfic, reflecteixen tota la informació inclosa en el cos de l'article; ara bé, el fet d'haver incorporat al DCA abreviacions i variants formals (d'un lema) ha generat la necessitat d'incloure articles secundaris per a representar aquesta relació.

C) CONTINGUT DELS ARTICLES

Els articles es divideixen en encapçalament i cos:

- L'encapçalament està format per:
  - entrada o lema (de l'article),
  - informació flexiva del lema (si n'hi ha),
  - número d'homògraf (si n'hi ha),
  - la categoria gramatical del lema, i
  - l'abreviació de lema (si n'hi ha).

àcid desoxiribonucleic *m.* sigla DNA

— El cos està format per:

- les equivalències en altres llengües,
- les abreviacions de les equivalències del lema (si n'hi ha),
- l'àrea, o àrees, temàtiques;
- la definició, i
- els termes relacionats (si n'hi ha).

QUÍMICA
BIOLOGIA

Àcid nucleic portador de la informació genètica dels éssers vius. Està format per dues llargues cadenes complementàries no ramificades de nucleòtids units per enllaços covalents. No és recomanable d'emprar la sigla ADN per a aquest terme.

en deoxyribonucleic acid *subst.*

es ácido desoxiribonucleico *m.*

fr acide désoxyribonucléique *m.*

ECOLOGIA

Conjunt d'organismes de diverses espècies que viuen en un mateix biòtop o hàbitat i que, per tant, solen interaccionar intensament.

V. t.: [ecosistema](#) *m.*

Sin. compl.: [comunitat](#)¹ *f.*, [comunitat biòtica](#) *f.*

en biocenosis *subst.*

es biocenosis *f.*

fr biocénose *f.*

1.2 Les entrades del diccionari

Les entrades del diccionari són els termes catalans que millor representen el concepte que es defineix. Les entrades del DCA són en negreta.

Els casos d'**entrades homògrafes** en terminologia són els casos en què un mateix terme, o una mateixa entrada, es fa servir en dues àrees d'especialitat amb un significat diferent.

Per tant, en aquests casos canviarà, si més no, l'àrea temàtica i la definició de l'entrada; i es poden identificar per la inclusió d'un número com a superíndex a la dreta de l'entrada.

comunitat¹ *f.*
ECOLOGIA

Biocenosi.

Sin. pref.: [biocenosi](#) *f.*

en community *subst.*

es comunidad *f.*

fr communauté *f.*

comunitat² *f.*
SOCIOLOGIA

Grup social generalment caracteritzat per un vincle territorial i de convivència o per una afinitat d'interessos i de conviccions ideològiques (políticossocials, religioses, etc.).

en community *subst.*

es comunidad *f.*

fr communauté *f.*

A) TIPUS D'ENTRADES

Les entrades del DCA són de dos tipus: principals i secundàries.

Les **entrades principals** són les que encapçalen un article i les que contenen tota la informació d'un terme, és a dir, equivalències, definició i termes relacionats (si n'hi ha).

absorbància *f.* símb. A
FÍSICA

Magnitud que caracteritza una substància pel que fa a l'absorció d'energia radiant en relació amb una longitud d'ona determinada. El mesurament de l'absorbància és una tècnica analítica que s'empra per a determinar la concentració de substàncies absorbents d'una mostra.

en absorbance *subst.*

es absorbancia *f.*

fr absorbance *f.*

terrer *m.*

RESIDUS

Indret on s'aboquen els estèrils, la ganga, el reblum produït i el rebuig del tractament de rentar el mineral. El terrer forma generalment un munt, més o menys cònic.

Sin. compl.: [abocador d'estèrils](#) *m.*, [terrera](#) *f.*

en refuse dump *subst.*, spoil bank *subst.*, waste dump *subst.*

es escombrera *f.*

fr terril *m.*, terris *m.*

Les **entrades secundàries**, en canvi, incorporen en la definició una remissió a una entrada principal. Les entrades secundàries estan formades per:

- abreviacions
- variants formals

A¹ *f.*
FÍSICA

Símbol de [absorbància](#).

en A *subst.*

es A *f.*

fr A *f.*

abocador d'estèrils *m.*
RESIDUS

Terrer.

Sin. pref.: [terrer](#) *m.*

en tailings deposit *subst.*

es vertedero de estériles *m.*

fr dépôt de stériles *m.*

Tot i això, es produeixen casos de superposició d'entrades (principals i secundàries), fet que dona lloc a remissions dins de la definició o de les accepcions d'un article principal.

B) FORMA DE LES ENTRADES

La forma de l'entrada és la representació gràfica del terme català, la qual permet accedir a la informació de l'article.

La forma de les entrades pot ésser **simple**, quan l'entrada consta d'una sola paraula, o **composta**, quan l'entrada consta de dos elements lèxics o més.

La representació de les variabilitats de gènere es materialitza afegint la forma femenina al costat de la masculina separades per una pleca. D'aquesta manera, s'eviten possibles problemes en la formació de femenins que presenten irregularitats flexionals en l'arrel. Per això, s'opta per reescriure el femení tant en entrades a les que només s'afegeix el morfema de flexió (com ara, *abiòtic*) com en entrades en què el masculí pateix variació o el morfema és irregular (com ara, *efectiu*).

abiòtic | abiòtica *adj.*

BIOLOGIA

Sense vida.

en abiotic *adj.*, abiotical *adj.*

es abiòtico *adj.*

fr abiotique *adj.*

efectiu | efectiva *adj.*

ECOLOGIA

Que produeix l'efecte que se n'espera.

V. t: [eficaç](#) *adj.*, [eficient](#) *adj.*

en effective *adj.*

es efectivo *adj.*

fr effectif *adj.*

2 FUNCIONALITATS DE CERCA

2.1 Explicació dels camps

A) LENGUA

La base de dades permet la cerca d'equivalències per a totes les llengües en què es puguin trobar equivalències dins del diccionari, és a dir, català, castellà, anglès i francès.

El camp *Idioma* té una estructura de menú desplegable. La llengua que apareixerà marcada per defecte serà la catalana, per tant, no es permeten cerques amb el camp llengua buit.

B) TERME

La base de dades permet la cerca d'equivalències amb les funcionalitats següents:

- «Que coincideixi amb»: es busca el terme exacte que s'escriu.
- «Que comenci per»: es busquen els termes que comencin per la cadena de text escrita.
- «Que contingui»: es busquen els termes que continguin la cadena de text escrita.
- «Que acabi per»: es busquen els termes que acabin per la cadena de text escrita.

La cerca «Que coincideixi amb» és la que apareixerà marcada per defecte, en el cas que l'usuari no marqui cap casella que la restringeixi o la generalitzi.

No es pot fer una cerca amb el camp *Mot, fragment de mot o sintagma a cerca* buit ni tampoc una cerca que combini els quatre paràmetres que determinen el grau de coincidència amb el text introduït.

En la cerca per terme no es tenen en compte ni els accents ni les majúscules.

C) DINS LA DEFINICIÓ

La base de dades permet la cerca de termes dins la definició. Com que tots els termes del diccionari tenen la definició en català, la tria d'aquest paràmetre implica deshabilitar la tria de llengua en el menú desplegable, en el qual apareixerà «català» com a llengua per defecte.

Aquest tipus de cerca es pot restringir o generalitzar amb els quatre paràmetres que determinen el grau de coincidència amb el text introduït. Això no obstant, els dos paràmetres més útils per a la cerca en la definició són la cerca «Que coincideixi amb» i «Que contingui». De la mateixa manera que en la cerca per terme, però, no es pot fer una cerca dins la definició que combini les funcionalitats anteriors.

2.2 Exemples de tipus de cerca

2.2.1 CERCA PER ENTRADA

Aquesta cerca permet consultar els termes catalans que conté l'obra. Els diferents paràmetres de cerca de la part superior de la pantalla permeten acotar les cerques.

— *Que comenci per*

- Cercar entrades que comencen per una lletra: amb aquest tipus de cerca podeu consultar tots els termes del vocabulari que comencen per una lletra determinada, per exemple, per la lletra *c*.

The screenshot shows the search interface of the 'Diccionari de les Ciències Ambientals'. The search criteria are: 'CERCA PER: Entrada', 'IDIOMA: Català', 'ÀREA TEMÀTICA: Totes les àrees', and 'MOT, FRAGMENT DE MOT O SINTAGMA A CERCAR: c'. The results are displayed in a table with columns for 'INTRODUCCIÓ', 'AUTORS', 'ARBRE DE CAMP', 'FONTS', 'ABREVIACIONS', 'EDICIÓ EN LÍNIA', and 'AJUDA'. The search results are filtered to show terms starting with 'c'. The first result is 'C m. QUÍMICA', which is the symbol for the element 'carbon'. Other results include 'Ca m. QUÍMICA' (symbol for 'calcium'), 'caatinga f. BOTÀNICA' (a type of tree), and 'caça ECOLOGIA' (ecological hunting).

- Cercar termes amb una seqüència gràfica concreta (com ara un prefix): amb aquest tipus de cerca obtenim com a resultats els termes que comencen per una determinada seqüència gràfica.

The screenshot shows the search interface of the 'Diccionari de les Ciències Ambientals' with the search criteria: 'CERCA PER: Entrada', 'IDIOMA: Català', 'ÀREA TEMÀTICA: Totes les àrees', and 'MOT, FRAGMENT DE MOT O SINTAGMA A CERCAR: des'. The search results are filtered to show terms starting with 'des'. The first result is 'desarenador m. TECNOLOGIA', which is a sand settling basin. Other results include 'desarenament m. PROCESOS' (sand settling process), 'desastre ACCIDENTS' (disaster), and 'desballestament RESIDUS' (residue removal).

Hem de tenir en compte que, tot i posar una seqüència gràfica que es correspongui amb un prefix, podem obtenir resultats en què aquest prefix ja es trobi lexicalitzat, com ara *desastre*, el significat del qual és difícilment dissociable o no és composicional.

- Cercar termes de més d'un mot: amb aquest tipus de cerca obtenim com a resultats els termes que puguin estar formats per més d'un mot o per un mot i un sintagma qualsevol (com ara, preposicional). Busquem les entrades que comencin per *aigua*.

Institut d'Estudis Catalans

DICCIONARI DE LES CIÈNCIES AMBIENTALS

Amb la col·laboració de **Fundació punt cat**

CERCA PER: Entrada | IDIOMA: Català | ÀREA TEMÀTICA: Totes les àrees | MOT, FRAGMENT DE MOT O SINTAGMA A CERCAR: aigua

Que comenci per

INTRODUCCIÓ

1 de 7 (70 registres)

MOSTRA TOTS ELS RESULTATS

- [aigua](#) QUÍMICA
- [aigua ablanida](#) QUÍMICA
- [aigua acidulada](#) QUÍMICA
- [aigua bicarbonatada](#) QUÍMICA
- [aigua blana](#) QUÍMICA
- [aigua blanca](#) QUÍMICA
- [aigua bruta](#) SANITAT I HIGIENE
- [aigua càlcica](#) QUÍMICA
- [aigua capil·lar](#) GEOLOGIA
- [aigua clorada](#) QUÍMICA

ARBRE DE CAMP	FONTS	ABREVIACIONS	EDICIÓ EN LÍNIA	AJUDA
<p>aigua <i>f.</i> QUÍMICA</p> <p>Substància composta d'hidrogen i oxigen, de fórmula H₂O, que es presenta en estat líquid, sòlid i gasós i que és essencial per a la vida i el medi ambient. Serveix com a mitjà de transport, s'empra per a produir calor, vapor i refrigeració, i té aplicacions en l'àmbit agrícola, industrial i d'esbarjo. L'aigua en estat líquid és incolora, insípida i inodora, i és capaç de dissoldre altres substàncies. Per al consum d'aigua i per a l'anàlisi de la pol·lució de l'aigua, s'utilitzen els paràmetres químics d'acidesa, duresa i oxigen dissolt, els paràmetres físics de terbolesa, color, gust, olor i temperatura, i el paràmetre biològic d'índex biològic.</p> <p><i>en water subst.</i> <i>es aqua f.</i> <i>fr eau f.</i></p>				
<p>aigua ablanida <i>f.</i> QUÍMICA</p> <p>Aigua sotmesa a un procés de reducció de la duresa. L'aigua ablanida s'aplica a l'alimentació de les calderes de vapor, la tintura de fibres tèxtils, etc.</p> <p><i>Sin. compl.: aigua descalcificada f.</i></p> <p><i>en softened water subst.</i> <i>es aqua ablandada f.</i> <i>fr eau adoucie f.</i></p>				
<p>aigua acidulada <i>f.</i> QUÍMICA</p> <p>Aigua amb una concentració d'àcid superior a un determinat valor, usualment 250 mg/l de CO₂ lliure.</p> <p><i>en souring water subst.</i> <i>es aqua acidulada f.</i> <i>fr eau acidulée f.</i></p>				
<p>aigua bicarbonatada <i>f.</i> QUÍMICA</p> <p>Aigua amb una concentració de bicarbonats superior als 600 mg/l.</p> <p><i>en bicarbonated water subst.</i> <i>es aqua bicarbonatada f.</i> <i>fr eau bicarbonatée f.</i></p>				

— Que contingui

- Cercar entrades que continguin un terme: amb aquest tipus de cerca podeu consultar les entrades que contenen un terme específic. Busquem les entrades que continguin *edlic*.

DICTIONARI DE LES CIÈNCIES AMBIENTALS
CiIT

CERCA PER: Entrada

IDIOMA: Català

ÀREA TEMÀTICA: Totes les àrees

MOT, FRAGMENT DE MOT O SINTAGMA A CERCAR: eòlic

Que contingui

Amb la col·laboració de

INTRODUCCIÓ	AUTORS	ARBRE DE CAMP	FONTS	ABREVIACIONS	EDICIÓ EN LÍNIA	AJUDA
-------------	--------	---------------	-------	--------------	-----------------	-------

MOSTRA TOTS ELS RESULTATS

- ➔ **ablació eòlica**
GEOLOGIA
- ➔ **central eòlica**
ENERGIES
- ➔ **duna eòlica**
GEOLOGIA
- ➔ **energia eòlica**
ENERGIES
- ➔ **erosió eòlica**
GEOLOGIA
- ➔ **parc eòlic**
ENERGIES

ablació eòlica *f.*
GEOLOGIA
Deflació².
Sin. pref.: deflació² f.
en eolian ablation *subst.*
es ablación **eòlica** *f.*
fr ablation éolienne *f.*

---

central eòlica *f.*
ENERGIES
Central elèctrica que aprofita l'energia del vent, una font d'energia gratuïta i inexhaustible però irregular, l'element fonamental de la qual és l'aerogenerador.
en wind power station *subst.*
es central **eòlica** *f.*
fr centrale éolienne *f.*

---

duna eòlica *f.*
GEOLOGIA
Duna formada pel vent.
en eolian dune *subst.*
es duna **eòlica** *f.*
fr dune éolienne *f.*

— *Que acabi per*

- Cercar entrades que acabin per una seqüència gràfica concreta (com ara un sufix): amb aquest tipus de cerca obtenim com a resultats els termes que acaben per una determinada seqüència gràfica. Busquem les entrades que acabin amb el sufix *-itat*.

DICTIONARI DE LES CIÈNCIES AMBIENTALS
CiIT

CERCA PER: Entrada

IDIOMA: Català

ÀREA TEMÀTICA: Totes les àrees

MOT, FRAGMENT DE MOT O SINTAGMA A CERCAR: itat

Que acabi per

Amb la col·laboració de

INTRODUCCIÓ	AUTORS	ARBRE DE CAMP	FONTS	ABREVIACIONS	EDICIÓ EN LÍNIA	AJUDA
-------------	--------	---------------	-------	--------------	-----------------	-------

1 de 9 (90 registres)

MOSTRA TOTS ELS RESULTATS

- ➔ **activitat**
DRET
ECONOMIA
- ➔ **adaptabilitat**
BIOLOGIA
ECOLOGIA
- ➔ **alcalinitat¹**
QUÍMICA
- ➔ **alcalinitat²**
GEOLOGIA
- ➔ **anàlisi cost-efectivitat**
ECONOMIA
- ➔ **anàlisi de risc i operativitat**
ACCIDENTS
- ➔ **autoesterilitat**
BIOLOGIA
- ➔ **biocompatibilitat**
QUÍMICA
- ➔ **biodegradabilitat**
CIÈNCIES DELS ALIMENTS
- ➔ **biodiversitat**
ECOLOGIA

activitat *f.*
DRET
ECONOMIA
Conjunt d'operacions i tasques que duu a terme una persona o un col·lectiu.
en activity *subst.*
es actividad *f.*
fr activité *f.*

---

adaptabilitat *f.*
BIOLOGIA
ECOLOGIA
Capacitat d'un organisme per a afrontar els canvis del medi i adequar-se a la situació resultant.
en adaptability *subst.*
es adaptabilidad *f.*
fr adaptabilité *f.*

---

alcalinitat¹ *f.*
QUÍMICA
Capacitat d'un alcalí de neutralitzar àcids.
en alkalinity *subst.*
es alcalinidad *f.*
fr alcalinité *f.*

---

alcalinitat² *f.*
GEOLOGIA
Qualitat dels sòls de pH superior a 8,5. L'alcalinitat és un paràmetre que cal controlar en els processos de nitrificació i en els de digestió anaeròbia.
en alkalinity *subst.*
es alcalinidad *f.*
fr alcalinité *f.*

2.2.2 CERCA PER EQUIVALENTS

Aquesta cerca —que és una variant de la cerca per entrada— permet consultar els equivalents de les entrades, és a dir, els termes anglesos, espanyols i francesos que conté l'obra. Si seleccionem la cerca per entrada i, a continuació, seleccionem una d'aquestes llengües en el menú desplegable *Idioma*, podrem buscar equivalents tot aprofitant els paràmetres que determinen el grau de coincidència del text introduït amb la forma que conté l'obra. Vegem-ne uns quants exemples.

— *Que comenci per*

- Cercar totes les equivalències en anglès que comencen per un mot concret, per exemple, *filter*.

DICCIONARI DE LES CIÈNCIES AMBIENTALS CiTi

Institut d'Estudis Catalans

CERCA PER: Entrada IDIOMA: Anglès ÀREA TEMÀTICA: Totes les àrees MOT, FRAGMENT DE MOT O SINTAGMA A CERCAR: filter

Que comenci per

INTRODUCCIÓ AUTORS ARBRE DE CAMP FONTS ABREVIACIONS EDICIÓ EN LÍNIA AJUDA

MOSTRA TOTS ELS RESULTATS

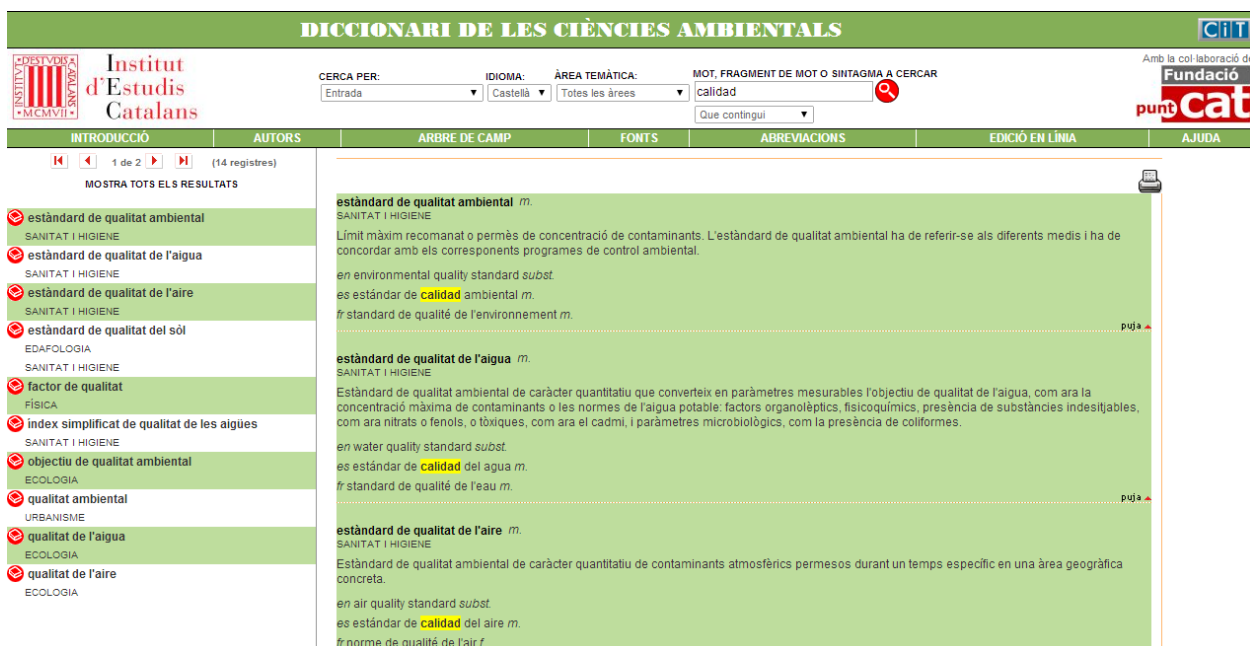
- filtrador ZOOLOGIA
- filtratge PROCESSOS
- filtre¹ TECNOLOGIA
- filtre² TECNOLOGIA
- filtre de premsa TECNOLOGIA
- tortó RESIDUS

filtrador | **filtradora** adj.
ZOOLOGIA
Que s'alimenta de les partícules en suspensió (fitoplàncton, zooplàncton, detritus) que hi ha a l'aigua, s'aplica a alguns animals, com ara les esponges i alguns mol·luscs.
Sin. compl.: **suspensor** | **suspensora** adj.
en **filter-feeder** adj., **filter feeder** adj.
es **filtrador** adj.
fr **filtreur** adj.

filtratge m.
PROCESSOS
Filtració¹.
Sin. pref.: **filtració**¹ f.
en **filtering** subst.
es **filtraje** m.
fr **filtrage** m.

— *Que contingui*

- Cercar les equivalències en espanyol que continguin un terme: consultem les equivalències que contenen un terme específic, per exemple, *calidad*.

DICCIONARI DE LES CIÈNCIES AMBIENTALS CiTi

Institut d'Estudis Catalans

CERCA PER: Entrada IDIOMA: Castellà ÀREA TEMÀTICA: Totes les àrees MOT, FRAGMENT DE MOT O SINTAGMA A CERCAR: calidad

Que contingui

INTRODUCCIÓ AUTORS ARBRE DE CAMP FONTS ABREVIACIONS EDICIÓ EN LÍNIA AJUDA

1 de 2 (14 registres)

MOSTRA TOTS ELS RESULTATS

- estàndard de qualitat ambiental SANITAT I HIGIENE
- estàndard de qualitat de l'aigua SANITAT I HIGIENE
- estàndard de qualitat de l'aire SANITAT I HIGIENE
- estàndard de qualitat del sòl EDAFOLOGIA SANITAT I HIGIENE
- factor de qualitat FÍSICA
- index simplificat de qualitat de les aigües SANITAT I HIGIENE
- objectiu de qualitat ambiental ECOLOGIA
- qualitat ambiental URBANISME
- qualitat de l'aigua ECOLOGIA
- qualitat de l'aire ECOLOGIA

estàndard de qualitat ambiental m.
SANITAT I HIGIENE
Límit màxim recomanat o permès de concentració de contaminants. L'estàndard de qualitat ambiental ha de referir-se als diferents medis i ha de concordar amb els corresponents programes de control ambiental.
en **environmental quality standard** subst.
es **estándar de calidad** ambiental m.
fr **standard de qualité de l'environnement** m.

estàndard de qualitat de l'aigua m.
SANITAT I HIGIENE
Estàndard de qualitat ambiental de caràcter quantitatiu que converteix en paràmetres mesurables l'objectiu de qualitat de l'aigua, com ara la concentració màxima de contaminants o les normes de l'aigua potable: factors organolèptics, fisicoquímics, presència de substàncies indesitjables, com ara nitrats o fenols, o tòxics, com ara el cadmi, i paràmetres microbiològics, com la presència de coliformes.
en **water quality standard** subst.
es **estándar de calidad** del agua m.
fr **standard de qualité de l'eau** m.

estàndard de qualitat de l'aire m.
SANITAT I HIGIENE
Estàndard de qualitat ambiental de caràcter quantitatiu de contaminants atmosfèrics permessos durant un temps específic en una àrea geogràfica concreta.
en **air quality standard** subst.
es **estándar de calidad** del aire m.
fr **norme de qualité de l'air** f.

— *Que acabi per*

- Cercar totes les equivalències en francès que acabin per una seqüència gràfica concreta: busquem totes les equivalències que acabin per *écologique*.

DICIONARI DE LES CIÈNCIES AMBIENTALS

CERCA PER: Entrada | IDIOMA: Francès | ÀREA TEMÀTICA: Totes les àrees | MOT, FRAGMENT DE MOT O SINTAGMA A CERCAR:

Que acabi per

Amb la col·laboració de **Fundació punt.cat**

INTRODUCCIÓ

AUTORS

ARBRE DE CAMP

FONTS

ABREVIACIONS

EDICIÓ EN LÍNIA

AJUDA

1 de 4 (38 registres)

MOSTRA TOTS ELS RESULTATS

- ⊗ agricultura ecológica AGRICULTURA
- ⊗ amplitud ecológica ECOLOGIA
- ⊗ balanç ecològic ECOLOGIA
- ⊗ barrera ecológica ECOLOGIA
- ⊗ cabal ecològic GEOGRAFIA
- ⊗ catàstrofe ecológica ECOLOGIA
- ⊗ corredor biològic ECOLOGIA
- ⊗ corredor ecològic ECOLOGIA
- ⊗ dany ecològic ECOLOGIA
- ⊗ delicte ecològic DRET

agricultura ecológica *f.*
AGRICULTURA
Agricultura que evita l'ús d'adobs químics sintetitzats i de pesticides, i utilitza adobs verds, sistemes de conreu que mantenen la fertilitat del sòl i totes aquelles pràctiques que eliminin o minimitzin l'impacte ambiental negatiu.
V. t.: [agricultura biològica](#) *f.*
en organic farming *subst.*
es agricultura ecológica *f.*
fr agriculture **écologique** *f.*

---

amplitud ecológica *f.*
ECOLOGIA
Mesura de la tolerància d'una espècie o varietat en relació amb els diferents factors ecològics o condicions ambientals en les quals es pot desenvolupar satisfactòriament.
en ecological amplitude *subst.*
es amplitud ecológica *f.*
fr étendue **écologique** *f.*

---

balanç ecològic *m.*
ECOLOGIA
Estudi dels efectes de les activitats humanes sobre el medi, en què es consideren també el consum d'energia i l'explotació de matèries primeres.
Sin. compl.: [ecobalanc](#) *m.*
en ecological balance *subst.*
es balance ecológico *m.*
fr équilibre **écologique** *m.*

2.2.3 CERCA PER ÀREA TEMÀTICA

Podem buscar totes les paraules que pertanyen a una àrea temàtica concreta. Busquem, per exemple, tots els termes que pertanyen a l'àrea «Farmacologia». N'hi ha 11.

DICIONARI DE LES CIÈNCIES AMBIENTALS

CERCA PER: Entrada | IDIOMA: Català | ÀREA TEMÀTICA: Farmacologia | MOT, FRAGMENT DE MOT O SINTAGMA A CERCAR:

Que coincideixi amb

Amb la col·laboració de **Fundació punt.cat**

INTRODUCCIÓ

AUTORS

ARBRE DE CAMP

FONTS

ABREVIACIONS

EDICIÓ EN LÍNIA

AJUDA

1 de 2 (11 registres)

MOSTRA TOTS ELS RESULTATS

- ⊗ alcaloide FARMACOLOGIA
- ⊗ antibiòtic FARMACOLOGIA
- ⊗ antibiòtic d'ampli espectre FARMACOLOGIA
- ⊗ antídote FARMACOLOGIA
- ⊗ antisèptic² FARMACOLOGIA
- ⊗ citostàtic FARMACOLOGIA
- ⊗ creosota QUÍMICA
- ⊗ innocu FARMACOLOGIA
- ⊗ pernicios FARMACOLOGIA
- ⊗ quinina FARMACOLOGIA

alcaloide *m.*
FARMACOLOGIA
Substància orgànica nitrogenada, de caràcter alcalí, sovint sintetitzada per organismes vegetals com a sistema de defensa i emprada com a medicina pel seu efecte farmacològic. Els alcaloides d'ús més estès són la quinina, la morfina i l'atropina.
en alkaloid *subst.*
es alcaloide *m.*
fr alcaloïde *m.*

---

antibiòtic *m.*
FARMACOLOGIA
Substància d'origen biològic, normalment un metabòlit secundari que, a baixes concentracions, és capaç d'inhibir el creixement i la reproducció de microorganismes patògens (*bacteriostàtic*) o d'eliminar-los (*bactericida*). Aquesta acció s'aprofita amb utilitat terapèutica. A causa de l'ús estès dels antibiòtics, han aparegut soques bacterianes resistents a l'efecte d'aquests. Els antibiòtics que destrueixen o afecten moltes classes de bacteris alhora s'anomenen *d'ampli espectre*.
en antibiotic *subst.*
es antibiótico *m.*
fr antibiotique *m.*

---

antibiòtic d'ampli espectre *m.*
FARMACOLOGIA
Antibiòtic que destrueix o afecta moltes classes de bacteris alhora.
en broad-spectrum antibiotic *subst.*
es antibiótico de amplio espectro *m.*
fr antibiotique à large spectre *m.*

En la cerca per àrea temàtica es poden utilitzar també els paràmetres de cerca que delimiten el grau de coincidència amb la cadena de caràcters que volem cercar. Per exemple, podem buscar totes les entrades que pertanyen a l'àrea temàtica «Geologia» i que comencen per la lletra s.

DICCIONARI DE LES CIÈNCIES AMBIENTALS
CiTi

Institut d'Estudis Catalans

CERCA PER: IDIOMA: ÀREA TEMÀTICA: MOT, FRAGMENT DE MOT O SINTAGMA A CERCAR:

Que comenci per

Amb la col·laboració de

INTRODUCCIÓ
AUTORS
ARBRE DE CAMP
FONTS
ABREVIACIONS
EDICIÓ EN LÍNIA
AJUDA

1 de 5 (45 registres)

MOSTRA TOTS ELS RESULTATS

- x **salabrós**
GEOLOGIA
- x **salina**
GEOLOGIA
- x **salinitat**
GEOLOGIA
QUÍMICA
- x **salinització**
GEOLOGIA
- x **salobre**
GEOLOGIA
- x **saltació**
GEOLOGIA
- x **saprogènic**
GEOLOGIA
- x **sapropel**
GEOLOGIA
EDAFOLOGIA
- x **saturació de bases**
GEOLOGIA
- x **saxàtil**
GEOLOGIA

salabrós | **salabrosa** *adj.*
GEOLOGIA
 Que té un elevat contingut de **sals**. L'aigua **salabrosa** no és per al consum potable, però no té prou **sals** per a classificar-la com a aigua de mar.
Sin. compl.: **salobre** *adj.*
en brackish *adj.*
es salobre *adj.*
fr saumâtre *adj.*

---

salina *f.*
GEOLOGIA
 [usat generalment en pl.] Indret en el qual s'obté **sal** per evaporació de l'aigua del mar, llacs, fonts d'aigua **salada** o per extracció d'una mina o d'un jaciment.
en salt marsh *subst.*
es salina *f.*
fr marais **salant** *m.*

---

salinitat *f.*
GEOLOGIA
QUÍMICA
 Contingut total de **sals** en un medi. La **salinitat** del **sòl** pot tenir causes naturals (aridesa climàtica, causes litològiques o bé intrusions **salines** del litoral) o bé causes humanes (irrigació d'àrees amb un drenatge deficient i que són regades amb aigua de qualitat deficient). L'increment de la **salinitat** ha esdevingut un greu problema ambiental en les zones de regadiu, perquè, llevat dels halòfils, la major part de plantes no tolera una **salinitat** alta i, per això, algunes àrees de regadiu han estat abandonades a causa del descens de producció dels conreus. La correcció de **sòls salins** es duu a terme mitjançant el reg i el drenatge, i amb l'addició de matèria orgànica i de **sulfats**.
Sin. compl.: **concentració salina** *f.*
en salinity *subst.*
es salinidad *f.*
fr salinité *f.*

A més, la cerca per àrea temàtica també es pot combinar amb la cerca per equivalents i la cerca per definició. Així doncs, podem buscar les entrades de l'àrea temàtica «Agricultura» que contenen l'equivalent anglès *forestry*.

DICCIONARI DE LES CIÈNCIES AMBIENTALS
CiTi

Institut d'Estudis Catalans

CERCA PER: IDIOMA: ÀREA TEMÀTICA: MOT, FRAGMENT DE MOT O SINTAGMA A CERCAR:

Que contingui

Amb la col·laboració de

INTRODUCCIÓ
AUTORS
ARBRE DE CAMP
FONTS
ABREVIACIONS
EDICIÓ EN LÍNIA
AJUDA

MOSTRA TOTS ELS RESULTATS

- x **agroforestació**
ECOLOGIA
AGRICULTURA
- x **silvicultura selectiva**
AGRICULTURA
- x **silvicultura social**
AGRICULTURA

agroforestació *f.*
ECOLOGIA
AGRICULTURA
 Sistema d'ús del **sòl** en què es compagina el conreu amb la presència d'arbres, plantes o amb la conservació de fauna. L'agroforestació s'empra sobretot amb l'objectiu de reduir l'efecte d'unes circumstàncies ambientals difícils, com l'excess de vent.
en agro**forestry** *subst.*
es agroforestación *f.*
fr agroforesterie *f.*

---

silvicultura selectiva *f.*
AGRICULTURA
 Tala d'una part dels troncs feta a intervals més o menys curts de temps, que sol donar com a resultat boscos amb arbres d'edats diferents.
en selective **forestry** *subst.*
es silvicultura selectiva *f.*
fr sylviculture sélective *f.*

---

silvicultura social *f.*
AGRICULTURA
 Cultiu d'arbres per a obtenir-ne combustible i matèries primeres.
en social **forestry** *subst.*
es silvicultura social *f.*
fr sylviculture sociale *f.*

2.2.4 CERCA PER DEFINICIÓ

Tot i que podem fer cerques en la definició fent servir els quatre paràmetres de cerca comentats en apartats anteriors, les dues opcions més interessants són la cerca «Que comenci per» i la «Que contingui». A més, també es pot combinar la cerca per definició amb la cerca per àrea temàtica.

— Que comenci per

- Cercar definicions que comencen per un mot concret: podem consultar tots els termes, la definició dels quals comença per una paraula determinada, per exemple, *instrument*.

The screenshot shows the search interface of the 'Diccionari de les Ciències Ambientals'. The search criteria are: CERCA PER: Definició, IDIOMA: Català, ÀREA TEMÀTICA: Totes les àrees, and MOT, FRAGMENT DE MOT O SINTAGMA A CERCAR: instrument. The search results are displayed in a table with columns for INTRODUCCIÓ, AUTORS, ARBRE DE CAMP, FONTS, ABREVIACIONS, EDICIÓ EN LÍNIA, and AJUDA. The results list terms like 'agitador', 'dipòsit i retorn', 'disc de Secchi', 'evaporímetre', 'fiança d'activitat', 'heliògraf', 'infiltròmetre', 'nefòmetre', 'nivòmetre', and 'radiosonda', each with its category and a brief definition.

— Que contingui

- Cercar definicions que continguin un terme: consultem les definicions que contenen un terme específic, per exemple, *terra*.

The screenshot shows the search interface of the 'Diccionari de les Ciències Ambientals'. The search criteria are: CERCA PER: Definició, IDIOMA: Català, ÀREA TEMÀTICA: Totes les àrees, and MOT, FRAGMENT DE MOT O SINTAGMA A CERCAR: conreu. The search results are displayed in a table with columns for INTRODUCCIÓ, AUTORS, ARBRE DE CAMP, FONTS, ABREVIACIONS, EDICIÓ EN LÍNIA, and AJUDA. The results list terms like 'adob verd', 'agricultura de muntanya', 'agricultura de secà', 'agricultura ecològica', 'agroecologia', 'agroforestació', and 'agronomia', each with its category and a brief definition.

2.2.5 CERCA PER SINÒNIMS I TERMES RELACIONATS

— *Que comenci per*

- Cercar els sinònims o els termes relacionats que comencen per un mot concret: podem consultar els sinònims i els termes relacionats que comencin per un mot concret, per exemple, *fertilitzant*.

The screenshot shows the search interface of the 'Diccionari de les Ciències Ambientals'. The search criteria are: 'Sinònims i termes relacionats', 'Català', 'Totes les àrees', and the search term 'fertilitzant'. The results are displayed in a table with columns: INTRODUCCIÓ, AUTORS, ARBRE DE CAMP, FONTS, ABREVIACIONS, EDICIÓ EN LÍNIA, and AJUDA. The results list 'adob' and 'adob fosfatat' as related terms. The detailed view for 'adob' shows its definition: 'Substància orgànica o mineral, que conté un o diversos elements químics indispensables per al creixement i la vida dels vegetals i que s'afegeix al sòl per tal de compensar-lo de les deficiències que pot tenir d'aquests elements. L'adob pot ser natural (fems, residus de cultius, compost) o sintetitzat químicament.' It also lists synonyms like 'fertilitzant' and 'adob fosfatat'.

— *Que contingui*

- Cercar els sinònims o termes relacionats que continguin un terme: consultem els sinònims i termes relacionats que contenen un terme específic, per exemple, *aire*.

The screenshot shows the search interface of the 'Diccionari de les Ciències Ambientals' with the search term 'químic'. The results are displayed in a table with columns: INTRODUCCIÓ, AUTORS, ARBRE DE CAMP, FONTS, ABREVIACIONS, EDICIÓ EN LÍNIA, and AJUDA. The results list 'boira densa', 'cicle de nutrients', 'compost', 'DBO₅', 'demanda biològica d'oxigen', 'demanda teòrica d'oxigen', 'depuració química', 'element', 'oxidació', and 'oxigen dissolt' as related terms. The detailed view for 'boira densa' shows its definition: 'Boira espessa, fosca i amb un lleuger color grogós, causada per partícules de sofre provinents de la crema de carbó. La boira densa de Londres durant l'hivern, fins a la dècada dels seixanta, n'és un dels casos més coneguts.' It also lists synonyms like 'dense smoke' and 'niebla densa'.